

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Cantori, Magistro E. de Hennin. & Her. Pediargenti Canonicis
Attrebatensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

men, postulans vos ad illos dimittendum compelli ac compesci, ne illos absque ipsius reciperetis de cetero voluntate. Verum vos tam decimas à rivo montis Marij usque in flumen & pontem Consæ ac usque ad Planum, quam etiam quasdam terras ac pascua quæ vobis concessisse dinoscitur, necnon etiam pratium de Vvalvadrone, & campos Rigibertæ & Aternani, præter quatuor araturas, quibus per ipsum spoliatos vos contra justitiam querebamini, vobis restitui postulastis. Iudices verò, receptis super his testibus ab utraque parte productis, eandem causam ad nos remiserunt sufficienter instructam. Cum autem propter hoc nuper vester & alterius partis procuratores in nostra præsentia constituti super præmissis aliquandiu litigassent, nos utriusque partis inspectis attestationibus diligenter & rationibus intellectis, de communi fratrum nostrorum consilio vos super sexta parte Ecclesiæ sancti Philippi duximus absolvendos: quia etsi per testes ipsius Episcopi fuerit facta fides quòd Ecclesiæ sancti Coronati eandem sibi sextam partem donaverit, ex aliorum tamen testimonio depositionibus constat quòd anteriori tempore vobis donaverat partem illam. Decevimus etiam ut quarta mortuorum quæ in ipsius diocesi vobis obveniunt debeat manere contentus, armis & equis ex eadem quarta deductis, quæ juxta indulgentias Romanorum Pontificum vobis indultas retineri debent in subsidium terræ sanctæ. Et ut vos pro singulis Ecclesiis supradictis unum quartum grani & unum annonæ pro decimationis quarta, & duos solidos usualis monetæ annis singulis eidem Episcopo pro cathedralico persolvatis. Inhibentes vobis ut excommunicatos & interdictos ad divina non recipiatis officia vel ecclesiasticam sepulturam, salvo indulgentiis super hoc vobis ab apostolica sede concessis. Super institutione verò & destitutione Clericorum in Ecclesiis supradictis vos ab impetitione absolvimus Episcopi memorati, cum in Romanorum Pontificum privilegiis vobis indultis id occurreret manifestè. Ad restitutionem quoque prati & camporum supradictorum, quibus vos probastis contra justitiam spoliatos, supradictum Episcopum sententialiter condemnavimus, super proprietate sibi defensione legitima reservata. Quia verò procurator ipsius Episcopi requisitus à nobis prætaxatam poenam vobis sponte remisit, dummodo vos castellanos & villanos suos sine difficultate dimittere curaretis & illos

absque sua non reciperetis de cetero voluntate, ac procurator vester à petitione subtractarum vobis hæcenus decimarum destiterit, dummodo ipsas de cetero idem Episcopus percipere vos permittat pacificè, nos in hac parte ipsorum desideriis concurrentes, & vos ab impetitione ipsius Episcopi super prædicta poena & eundem Episcopum super decimis vobis subtractis duximus absolvendos; firmiter injungentes ut & vos castellanos & villanos illius absque ipsius recipiatis minimè voluntate, ac ipse vobis prædictorum locorum spirituales percipere decimas sine difficultate permittat, salvo prædicto decimo quod ipsi Episcopo terragij ratione debetur. Nulli ergo &c. usque diffinitionis, constitutionis, & inhibitionis &c. usque incursum. Datum Laterani x. Kal. Aprilis, pontificatus nostri anno quartodecimo.

*CANTORI, MAGISTRO,
E. de Hennin. & Her. Pediargenti
Canonicis Atrebatensibus.*

Dilectus filius magister Vvibertus Presbyter coram dilecto filio nostro Iohanne sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinale, quem sibi & I. nuntio Decani & Capituli Ecclesiæ Ariensis Morinensis diocesis auditorem concessimus, proponere procuravit quòd cum ei sacerdotalis præbenda in eadem Ecclesia dudum canonicè collata fuisset, ac Decanus & Capitulum memorati nollent ei postmodum fructus reddere præbendales, ad conquestionem ipsius dilectis filiis magistro scholarum & Vvaltero & Iohanni de Albengi Canonicis Morinensibus commissum causam ipsam. Qui Decano & Capitulo Ariensi, postquam citati sapius & demum edicto peremptorio evocati comparere noluerant coram eis, inhibere curarunt ne quid in apostolici mandati elusionem vel supradicti magistri gravamen quæstione pendente super eisdem fructibus innovarent. Verum in præsentia eorundem iudicum postea partibus constitutis, cum præfatus magister suam edidisset super eisdem fructibus actionem, Vvilelmus de Duaco Capituli procurator respondit quòd quæstio super fructibus coram eisdem iudicibus procedere non debebat donec causa super concessione sex sacerdotalium præbendarum, de quarum numero erat præbenda illa quæ præfato dinoscebatur magistro collata, quæ venerabili fratri nostro Episcopo Atrebatensi & coniudicibus suis auctoritate nostra fuerat commissa, utpote

*Epist. 21. 7
De quadam
præbenda A-
riensi.
Vide lib. 11.
Epist. 255.*

præjudicialis, finem debitum fortiretur. Cum autem judices de partium voluntate quorundam peritorum consilium, an illa quæstio præjudicialis existeret, requirere studuissent, nondum ab eisdem recepto responso Præpositus Arienſis B. Clerico primam tantummodo tonsuram habenti præbendam supradictam concessit, cujus fructus magister petierat memoratus, ejusdem præbendæ fructibus post inhibitionem judicum assignatis eidem, contra Ecclesiæ privilegia temerè veniendo. Post hæc verò judices memorati causam Atrebatensibus judicibus delegatam quæstioni sibi commissæ nequaquam præjudicalem existerere, prout in consilio receperant à peritis, per interlocutoriam sententiam declararunt: à qua non fuit pro parte Capituli provocatum, sed lite super quæstione fructuum contestata, utraque pars præstitit calumniæ juramentum. Cumque privilegiorum transcripta magister obtulerit supradictus, per quæ fidem facere intendebat quòd præbendam illam canonicè fuerat assecutus, procurator Capituli ea esse vera privilegiorum transcripta coram judicibus recognovit. Quibus procuratori mandantibus ut authentica privilegia exhiberet, ipse certum ad hoc diem sibi petiit assignari, quem obtinuit, & recessit. Et licèt procurator ipse postea sæpefato magistro præscriptionem objecerit decennem, & ad illam probandam dies sibi fuerit assignatus, illam tamen seu aliam exceptionem legitimam ille vel alius procurator Capituli non probavit. Quinimo magister Ingebertus ultimus Capituli procurator, constanter affirmans illa vera transcripta privilegiorum existerere, ac ea rata grataque haberi à Capitulo Arienſi, ut secundum ea procederent judices ad sententiam postulavit. Vnde ipsi habito consilio sapientum, sæpedicto magistro per diffinitivam sententiam fructus adjudicavere prædictos, quam idem magister petiit auctoritate apostolica confirmari, relationem judicum exhibendo supradicta & alia plenius continentem. Ad hoc nuntius proposuit memoratus quòd processus illorum debebat non immeritò retractari, tum quia in litteris obtentis ad eos de prioribus litteris ad Atrebatenses judices impetratis super sex præbendarum collatione, de quarum numero fuerat dicta præbenda cujus fructus idem magister petiit, mentio non fiebat, tum quia illa quæstio, videlicet de præbendarum concessione, utpote præjudicialis alterius, fuerat primitus dirimen-

da, cum & causa fructuum quæstionis super præbenda sit accessoria, & causarum continentia non sit juxta sanctiones legitimas dividenda; tum etiam quia idem magister nunquam ad eandem fuerat præbendam admissus. Verùm ad hoc pars altera respondebat, allegationes hujusmodi ex eo esse supervacuas judicandas, quia judicum prædictorum examen partes spontaneè subjerunt. Proposuit insuper idem nuntius dictos judices minùs rite ob causas alias processisse; quia videlicet in causa spirituali præstari fecerant calumniæ juramentum, & Capitulo memorato mandaverant sua coram eis privilegia exhibere, in Decanum ob hoc excommunicationis & in Capitulo suspensionis sententias proferendo, cum nemo ad fundandam adversæ partis intentionem suas teneatur edere rationes; item, quia nullo pro Capituli parte præsentate, post appellationem ad nos interpositam, non in procuratorem sed in Capitulo sententiam protulerunt, adiciens quòd nequaquam relationi judicum standum erat, quæ cum in publicam non sit redacta scripturam, non in prima persona sed tertia dinoscitur esse concepta, præsertim cum asserant judices se privilegiorum tenore cognito processisse, quæ minimè inspexerunt. Ceterum ad prædicta pars adversa respondit quòd in præfata quæstione fructuum, utpote temporali, non incompetenter præstari potuit calumniæ juramentum, sed & mandari à judicibus potuit privilegia exhiberi, quorum transcripta per magistrum memoratum oblata vera esse procurator Capituli fatebatur, cum & ultimus procurator ipsius petierit secundum ea negotium terminari. His igitur & aliis quæ coram eodem Cardinale utrinque proposita fuerant per eundem relationem plenius intellectis, cetera hinc inde proposita frivola reputantes, per apostolica vobis scripta mandamus quatinus supradicto Clerico convocato, seu aliis qui fuerint evocandi, inquisita plenius & cognita veritate, si vobis constiterit quòd præfato B. lite pendente præbenda concessa fuerit memorata, vel quòd præbenda ipsa, quæ sacerdotibus duntaxat consueverat assignari, eidem collata fuerit in sacris nondum ordinibus constituto, vel aliud canonicum obviet propter quod præbendam ipsam nequeat obtinere, vos supradictam sententiam pro eodem magistro super fructibus latam à judicibus sæpedictis faciatis appellatione remota firmiter observari, contradictores per censuram ecclesiasticam

Romani Pontificis Lib. XIV. 521

fiasticam appellatione postposita compescendo. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani 111. Kalend. Aprilis, pontificatus nostri anno quarto decimo.

ABBATI ET CONVENTUI Fossanovæ.

I Vltis potentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, & vota quæ à rationis tramite non discordant effectu prosequente complere. Eapropter &c. usque assensu, compositionem seu transactionem inter vos ex parte una & Consules ac populum Pipernensem ex altera super possessionibus constitutis in loco qui Laurentij vulgariter appellatur amicabilem initam, sicut providè facta est & ab utraque parte sponte recepta, & in instrumento publico exinde confecto plenius continetur, auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Ad majorem autem evidentiam tenorem ipsius instrumenti de verbo ad verbum huic nostræ paginæ duximus inferendum. **IN NOMINE** Domini. Amen. Anno ejus millesimo centesimo nonagesimo tertio, anno tertio Domini Celestini Papæ III. Indictione 11. mense Augusto, die tertia. Quoniam ea quæ refutationibus sive transactionibus vel aliis conventionibus inter homines fiunt, plerunque memorie commendari non possunt, idcirco ego Guido sanctæ Romanæ Ecclesiæ Scrianius transactionem sive refutationem vel etiam conventionem inter fratres Fossanovæ & populum Pipernensem habitam rogatus in hoc publicum scriptum reduco; ut si de ea dubitatum fuerit, per hoc scriptum veritas rei ostendatur. Conventio itaque sive transactio vel refutatio talis est. Fratres Fossanovæ dant Pipernensibus centum tres libras bonorum Provesinorum pro molendinis communibus recolligendis, quæ pignori tenebantur. Et Consules Piperni, scilicet Petrus Domini Leonis, Belbellus, Transmundus Donnæ Nuæ, Philippus Domini Gregorij Milites, Rosemannus, Staldo, Iordanus, Roffridus, Guastapane, Massarij nomine universitatis refutant monachis omnem litem & querimoniam & omnem actionem quam habebant vel habere possent in Laurentiis, scilicet inter hos fines sicut vadit in directum à Gorga Palumbi in Mazoclam, & inde pergit per Mazoclam usque ad aquam quæ descendit de fontana de Ficu, sine omni conditione, & inde ascendit usque in lacum. Con-

cedit etiam populus quicquid juris habet commune inter fontanam de Ficu, & Li-recaduti, salvo unicuique jure proprietatis, si quis ibi aliquid habet. Concedunt etiam à Gorga Palumbi inferius ut sandalariam faciant sine contradictione aliqua usque flumen majus, sicut melius viderint expedire: quæ tamen sandalaria communis erit & fratribus & civibus. Silva quæ est à fontana Gricilli usque ad Recaduti est monachorum absolute, sicut hætenus fuit; præter consuetudinem quam habet in ea populus in venando, pascendo, ligna cædendo, & salva consuetudine tabulandi. Silvam quæ est à fontana de Ficu usque ad Recaduti non incidant monachi ad casæ faciendas studiosè, sed remanebit ad communes usus & civium & monachorum ad ligna cædenda, & ad venandum, & pascendum. Si tamen aliquo modo pervenerit quòd sit apta ad agriculturam, monachorum erit. Piscaria lacus libera est monachorum, sicut hætenus fuit. Per sandalariam totam liberum erit omnibus Pipernensibus sine apparatus aliqua piscari, non in illis locis ubi & monachi & certæ personæ civitatis habent suas proprietates. Et quidem non licebit alicui nisi monachis aliquod ædificium facere ad piscandum à Gorga Palumbi usque ad lacum; pœna trecentarum librarum Provesinorum ab utraque parte promissa, si aliqua pars contra hanc conventionem vel refutationem seu etiam transactionem amicabili pace firmatam venire voluerit vel etiam observare noluerit, & pœna soluta, hæc charta conventionis sive transactionis in sua stabilitate perpetuò perseveret. Vnde rogati sunt testes, Gregorius Paganus, Rainone sancti Laurentij, Joel de Sirio, Bertraymus Laudini, Berardus Romane, Guido de Arnaria. Ego Guido sanctæ Romanæ Ecclesiæ & Piperni Scrianius interfui & subscripsi. Nulli ergo &c. nostræ confirmationis &c. usque incursum. Datum Laterani 11. Kal. Aprilis, anno quartodecimo.

PRIORI ET CONVENTUI Andrensi.

C Vm à nobis petitur quod justum est, & honestum &c. usque effectum. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, auctoritate apostolica prohibemus ne aliquis monachus sive conversus sub professione vestræ domus astrictus sine consensu & licentia Abbatis & majoris partis vestri Capituli pro aliquo fidejubeat,

Epist. 21. De fidejussione vetita monachis.

V u u